МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ»

26-27 ЛЮТОГО 2026 РОКУ

м. Запоріжжя

Іванькова Н.А.
ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА СТУДЕНТІВ У МЕДИЧНОМУ ЗВО, ЯКИЙ ФУНКЦІОНУЄ НА ПРИФРОНТОВІЙ ТЕРИТОРІЇ……. 128
Корнєєва О.М., Смаглюк М.І.
ВИКОРИСТАННЯ ДОСЯГНЕНЬ НЕЙРОПСИХОЛОГІЇ ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ…… 129
Livenko A.I.
THE ROLE OF THE PHYSICIAN-EDUCATOR IN THE IMPLEMENTATION OF INNOVATIVE EDUCATIONAL APPROACHES: SOCIO-ETHICAL AND INVESTMENT DIMENSIONS……. 130
Марушко Ю.В., Бойко Н.С.
ОСОБЛИВОСТІ ЕФЕКТИВНОГО СПІЛКУВАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПЕДІАТРІЇ…….. 132
Масік Н.П., Масік О.І.
ПРОБЛЕМА ЛІКАРЯ-ВИКЛАДАЧА – ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ТА ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ……. 135
Моргунцова С.А., Школова О.П., Дмитрієв В.С., Ганошенко Ю.А.
РОЗВИТОК ЦИФРОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ВИКЛАДАЧІВ ЯК ЗАПОРУКА ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ЗВО (НА ПРИКЛАДІ ЗДМФУ)…….. 138
Пожидаєв Р.А.
ПРОБЛЕМА ЛІКАРЯ-ВИКЛАДАЧА – ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ТА ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ…….. 139
Світлицький А.О., Щербаков М.С., Матвєйшина Т.М., Чернявський А.В., Чугін С.В.
ВІЗУАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ: СЬОГОДЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ…….. 141
Соляненко О.Л.
РОЗВИТОК ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ІДЕЙ В СИСТЕМІ САМОВДОСКОНАЛЕННЯ ВИКЛАДАЧА ЗВО…… 145

СЕКЦІЯ 5. ПРОБЛЕМА ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ: «CONSUMOR ALIIS INSERVIENDO»

Візір В.А., Деміденко О.В., Приходько І.Б., Токаренко О.О., Шолох С.Г.
ПРОФЕСІЙНЕ ВИГОРАННЯ ВИКЛАДАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ: НАСЛІДКИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ…… 147
Звягіна Г.О., Потоцька О.І.
ПРОФЕСІЙНЕ ВИГОРАННЯ ВИКЛАДАЧІВ: ФАКТОРИ ВПЛИВУ, МЕТОДИ ПРОФІЛАКТИКИ ……. 148
Кейтлін І.М.
ПРОФЕСІЙНЕ ВИГОРАННЯ СЕРЕД ФАРМАЦЕВТІВ: ПРИЧИНИ, НАСЛІДКИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ……. 149
Масльоха В.О.
ПЕРЕПРАЦЮВАННЯ СТОМАТОЛОГА ЯК БІОЕТИЧНА ПРОБЛЕМА СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ…… 150
Ольхомяк О.О., Хіміч С.Д., Превар А.П., Фуніков А.В.
ПРОФЕСІЙНЕ ВИГОРАННЯ ЛІКАРЯ В УМОВАХ ВІЙНИ…… 152
Оніщенко Т.Є., Рябоконь О.В., Корнієнко О.О.
ПРОФЕСІЙНЕ ВИГОРЯННЯ ЯК НАСЛІДОК ХРОНІЧНОГО СТРЕСУ: СУТНІСТЬ, ЧИННИНКИ РИЗИКУ ТА ТЕОРЕТИЧНІ МОДЕЛІ…….. 153
Семеніхіна Є.В., Сердюк Д.Г.
ПРОФЕСІЙНЕ ВИГОРАННЯ У ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ: ПРИЧИНИ ТА МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ…… 158
Shundel T.O.
PREVENTION AND WAYS TO OVERCOME PROFESSIONAL BURNOUT FOR TEACHERS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS…….. 159

РОЗВИТОК ЦИФРОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ВИКЛАДАЧІВ ЯК ЗАПОРУКА ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ЗВО (НА ПРИКЛАДІ ЗДМФУ)

Моргунцова Світлана Андріївна, кандидат біологічних наук, доцент,
проректор з науково-педагогічної, навчальної роботи та якості освіти;
Школова Олена Петрівна, керівник навчального відділу;
Дмитрієв Вадим Сергійович, кандидат технічних наук,
керівник Центру дистанційної освіти і телемедицини та якості освіти;
Ганошенко Юрій Анатолійович, кандидат філологічних наук, доцент,
керівник навчально-методичного відділу
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Проблема створення функціонального та ефективного з точки зору покладених на нього соціальних завдань освітнього простору постає на сьогодні з величезною актуальністю, зважаючи на ту кількість соціально-економічних викликів, які ставить життя перед українською освітою, особливо у прифронтових регіонах: воєнні дії з їхньою руйнівною дією як на рівні матеріальному, так і на рівні психологічному, значне вичерпання людського ресурсу в освітній та медичній галузях, масовий міграційний рух населення і деформація традиційних освітніх ринків. Усі ці проблеми змушують ЗВО кардинально переглядати свою внутрішню систему забезпечення якості освіти, реформувати освітній менеджмент у бік подолання ймовірних ризиків, спрямовувати зусилля і на вирішення нагальних економічних, фінансових та організаційних питань, і на формування реалістичної перспективної стратегії функціонування ЗВО з урахуванням викликів сучасності.

Особливо загостреною є ситуація підготовки фахівців галузі охорони здоров'я, оскільки високий рівень соціальних очікувань і державних стандартів до професійної підготовки медиків і фармацевтів, що не може бути зниженим навіть з огляду на труднощі воєнного стану, вимагає від ЗВО, який здійснює підготовку таких спеціальностей, великої адаптивності до системи соціальних ризиків.

Особливо гостро постає проблема перенесення освітнього процесу в цифрове середовище, оскільки і безпекова ситуація, і міграційні процеси в контингенті здобувачів підштовхують ЗВО до широкого впровадження дистанційних форм освіти. ЗДМФУ в цьому сенсі намагається утримати баланс, успішно застосовуючи змішані форми освіти – поєднання традиційного аудиторного формату навчання із суворим дотриманням безпекових вимог до організації навчання та дистанційних форм із використанням засобів синхронного діджитального освітнього середовища, яке дає змогу без освітніх втрат (зокрема практичної складової опанування професії) здійснювати підготовку фахівців.

Така ситуація розвитку освітнього простору ЗВО призводить до перегляду традиційних вимог до компетенцій викладача вищої школи, професіограма сучасного педагога з новою актуальністю обов'язково включає в себе окрім низки традиційних вимог (фахова, педагого-психологічна та загальнокультурна підготовка) ще й високий рівень оволодіння цифровими компетенціями.

Формування ефективного освітнього простору ЗВО є неможливим без спеціальних організаційних інвестицій у розвиток професійного рівня викладацького складу. Тому керівництво ЗДМФУ ставить перед собою мету якомога більшого розширення форм і методів підвищення професійної кваліфікації науково-педагогічних працівників, постійно оновлюючи тематично й організаційно можливості педагогів до розвитку.

Окрема увага традиційно приділяється розвитку саме цифрових компетенцій, оскільки ЗДМФУ в основі своєї внутрішньої системи забезпечення якості освіти ставить передусім проблему технічного вдосконалення освіти (широке використання симуляційних технологій навчання, 3Д-моделювання, засоби віртуальної та доповненої цифрової реальності тощо) та побудови функціонального цифрового освітнього простору (електронне освітнє середовище на базі MS Teams, система електронних інформаційних ресурсів, дієва система онлайн-курсів).

За ініціативи ректорату ЗДМФУ щороку викладачам надається можливість професійного розвитку у сфері цифрових технологій, зокрема у 2026 році відбувся спеціальний тижневий захід із підвищення кваліфікації, орієнтований на надзвичайно актуальні для сучасної системи освіти проблеми цифрових навичок і технологічної складової викладацької роботи. Фахівці університету поділилися власними передовими унікальними напрацюваннями, у зручному форматі майстер-класів даючи змогу педагогам опанувати нюанси використання сучасних технологій для удосконалення навчальної та методичної роботи. Усі матеріали, представлені слухачам, мали виключно практичну орієнтацію, були розроблені з інтерактивним компонентом, коли кожен слухач може в процесі заняття або після нього самостійно потренуватися в користуванні різних цифрових сервісів, що можуть прислужитися під час підготовки та проведення занять.

Таким чином, подолання викликів, що ставить перед освітньою системою України війна, активізує трансформаційний потенціал сучасного ЗВО, спонукає спрямувати увагу в бік пошуку більш ефективних засобів і форм організації освітнього процесу без ймовірних втрат в якості підготовки фахівців. Тому результативною є організаційна управлінська стратегія, спрямована на розвиток кадрового потенціалу власних педагогічних працівників, зокрема в одному з найбільш актуальних на сьогодні напрямів роботи викладача розвитку цифрових компетенцій.

ПРОБЛЕМА ЛІКАРЯ-ВИКЛАДАЧА – ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ТА ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ

Пожидаєв Ростислав Альбертович,
аспірант 1 року навчання
Науковий керівник - д.філос.н., професор
Утюж Ірина Геннадіївна,
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Сучасна медична освіта перебуває в стані глибокої трансформації, що зумовлено розвитком цифрових технологій, зміною підходів до підготовки фахівців, зростанням вимог до клінічної компетентності випускників та необхідністю інтеграції навчання з реальними умовами медичної практики. У центрі цих змін знаходиться лікар-викладач – фахівець, який поєднує клінічну діяльність із педагогічною роботою.

Проблема лікаря-викладача полягає не лише у необхідності передавання знань, а у формуванні професійної компетентності майбутніх лікарів у середовищі, що швидко змінюється. І це потребує нових підходів до викладання, розвитку педагогічних компетентностей клініцистів та створення системної підтримки інновацій в освітньому середовищі.

Традиційна модель викладання будувалася на домінуванні лекційного формату та передачі інформації від викладача до студента. Проте сучасні підходи розглядають викладача не як джерело знань, а як фасилітатора навчального процесу, наставника в здобутті клінічного досвіду.

В українських дослідженнях підкреслюється, що інноваційні методи викладання в медичній освіті передбачають інтеграцію клінічної практики з теоретичною підготовкою, застосування активних форм навчання та розвиток управлінських і лідерських компетентностей викладача [1; 2]. У свою чергу, це означає, що лікар-викладач має володіти не лише фаховими медичними знаннями, а й методикою проблемно-орієнтованого навчання, інтерактивними технологіями та цифровими інструментами. Таким чином, відбувається зміщення від моделі «викладач-лектор» до моделі «викладач-модератор клінічного мислення».